

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

NACRT

PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA
IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I AUSTRALIJE
O SOCIJALNOM OSIGURANJU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, siječanj 2004.

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA
IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I AUSTRALIJE
O SOCIJALNOM OSIGURANJU**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje predloženog Zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Australije o socijalnom osiguranju, potpisanog 13. svibnja 2003. sadržana je u članku 139. stavku 1., a u svezi s člankom 56. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 41/2001. - pročišćeni tekst i 55/2001 - ispravak).

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI, TE OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

1. Ocjena stanja i cilj koji se donošenjem Zakona želi postići

Međudržavni odnosi na području socijalnog osiguranja između Republike Hrvatske i Australije do sada nisu bili uređeni posebnim bilateralnim ugovorom. Što se tiče isplate mirovina, iste se isplaćuju iz jedne države u drugu na temelju reciprociteta.

Pregovori o sklapanju Ugovora o socijalnom osiguranju otpočeli su tijekom 1998. godine na poticaj Veleposlanstva Republike Hrvatske u Australiji, s ciljem stjecanja i očuvanja prava hrvatskih državljana i iseljenih Hrvata na davanja iz hrvatskog i australskog mirovinskog osiguranja, a u potpunosti su okončani u travnju 2003. godine.

S obzirom da prema dostupnim informacijama u Australiji živi oko 150 000 Hrvata, očekuje se da će veliki broj tih osoba biti potencijalni korisnici prava prema ovom Ugovoru, a također se očekuje da će primjena istog utjecati na povratak dijela hrvatskih iseljenika u Hrvatsku. Vrijedno je napomenuti da će osobe, povratnici iz Australije, koji ostvare pravo na razmjerni dio mirovine u Republici Hrvatskoj imati poboljšanu socijalnu sigurnost, jer će u statusu korisnika mirovine ostvarivati zdravstvenu zaštitu prema hrvatskim propisima o zdravstvenom osiguranju.

2. Osnovna pitanja koja se predlažu urediti zakonom

Prijedlogom zakona se potvrđuje Ugovor između Republike Hrvatske i Australije o socijalnom osiguranju, potpisan 13. svibnja 2003. u Zagrebu, kako bi, prema članku 140. Ustava Republike Hrvatske, odredbe Ugovora nakon njegovog stupanja na snagu, postale dio unutarnjega pravnog poretka Republike Hrvatske i

izravno se primjenjivale pri ostvarivanju prava iz socijalnog osiguranja koja su uređena Ugovorom.

Prijedlogom zakona odnosno Ugovorom koji je njegov sastavni dio uređuju se prava iz:

- mirovinskog i invalidskog osiguranja, te
- doplatka za djecu.

Prava se u Ugovoru zasnivaju na sljedećim uobičajenim načelima za dvostrane ugovore na području socijalnog osiguranja:

- jedinstvenost pravnog područja država ugovornih stranaka u primjeni propisa iz socijalnog osiguranja, što znači da se pri stjecanju i korištenju prava uzimaju u obzir pravne činjenice nastale u objema državama;

- jednakosti položaja državljana i osiguranika dviju država u pravima i obvezama iz socijalnog osiguranja;

- zbrajanju svih razdoblja koja se prema pravnim propisima obiju država, uzimaju u obzir za ispunjenje uvjeta radi stjecanja prava iz socijalnog osiguranja (australskih razdoblja prebivanja i hrvatskih razdoblja osiguranja);

- zajamčenoj isplati davanja stečenih prema zakonodavstvu ugovornih stranaka, iz jedne u drugu ugovornu stranku;

- zaštiti stečenih prava i prava u tijeku stjecanja u slučaju otkazivanja Ugovora.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovog Zakona ne zahtijeva dodatno izdvajanje posebnih financijskih sredstava iz državnog proračuna.

Sredstva za izvršenje Ugovora osiguravaju se plaćanjem redovitih obveznih doprinosa osiguranika i poslodavaca koje uplaćuju tijekom osiguranja u visini određenoj zakonom, te učešćem države za mirovine utvrđene pod povoljnijim uvjetima, u sklopu sveukupnih sredstava nositelja osiguranja nadležnih za primjenu Ugovora, a to je u Hrvatskoj Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Budući da će se Ugovor o socijalnom osiguranju primjenjivati dugi niz godina postupno, ovisno o stečenim uvjetima za ostvarivanje prava, ne može se procijeniti broj osiguranika koji će ostvariti mirovine, niti visinu mirovine utemeljene na osobnim primanjima osiguranika, pa slijedom toga ne može se unaprijed pobliže odrediti visina potrebnih sredstava.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Zakonom se predlaže potvrđivanje Ugovora između Republike Hrvatske i Australije o socijalnom osiguranju po hitnom postupku, u skladu s odredbom članka 159. stavka 1. i 2. Poslovnika Hrvatskog sabora ("Narodne novine", br. 6/02 - pročišćeni tekst, 41/02 i 91/03). Polazeći od odredbe članka 24. stavka 1. Ugovora kojom se utvrđuje stupanje Ugovora na snagu, kao i tijekom pregovora izražene interese državljana Republike Hrvatske, odnosno hrvatskih iseljenika koji žive u Australiji za što ranijim stupanjem na snagu ovoga Ugovora, a imajući u vidu i činjenicu da se u ovoj fazi postupka, u pravilu, u parlamentima dviju država ne može mijenjati tekst međudržavnog ugovora, osobito su opravdani državni razlozi za donošenje predloženog Zakona po hitnom postupku.

V. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I AUSTRALIJE O SOCIJALNOM OSIGURANJU

Na temelju članka 16. i 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora ("Narodne novine", broj 28/96) a polazeći od odredbe članka 139. Ustava Republike Hrvatske predlaže se pokretanje postupka donošenja Zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Australije o socijalnom osiguranju, po hitnom postupku.

Nacrt Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Australije o socijalnom osiguranju glasi:

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O POTVRĐIVANJU UGOVORA IZMEĐU
REPUBLIKE HRVATSKE I AUSTRALIJE
O SOCIJALNOM OSIGURANJU**

Članak 1.

Potvrđuje se Ugovor između Republike Hrvatske i Australije o socijalnom osiguranju, potpisan u Zagrebu 13. svibnja 2003. u izvorniku na hrvatskom i engleskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Ugovora iz članka 1. ovoga Zakona u izvorniku na hrvatskom jeziku glasi:

ZA REPUBLIKU HRVATSKU

Davorko Vidović

Ministar rada i socijalne skrbi

ZA AUSTRALIJU

Neil Hewitt Frances

Veleposlanik Australije u
Republici Hrvatskoj

Članak 3.

Za provedbu ovoga Zakona nadležno je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Ugovor iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi.

Podaci o stupanju Ugovora iz članka 1. ovoga Zakona na snagu objavit će se u skladu s odredbom članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, nakon njegova stupanja na snagu.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

HRVATSKI SABOR
PREDSJEDNIK HRVATSKOG SABORA

Vladimir Šeks

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. Konačnog prijedloga Zakona utvrđuje se da Hrvatski sabor potvrđuje Ugovor između Republike Hrvatske i Australije o socijalnom osiguranju, u skladu s odredbom članka 139. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 41/01 - pročišćeni tekst) i odredbom članka 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora ("Narodne novine", broj 28/96), te se iskazuje konačni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana potpisanim Ugovorom.

Članak 2. Konačnog prijedloga Zakona sadrži tekst Ugovora između Republike Hrvatske i Australije o socijalnom osiguranju, u izvorniku na hrvatskom jeziku.

Člankom 3. Konačnog prijedloga Zakona utvrđuje se da je provedba Zakona u nadležnosti Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

Člankom 4. Konačnog prijedloga Zakona utvrđuje se da na dan stupanja na snagu ovog Zakona, Ugovor iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi, te će se podatak o njegovom stupanju na snagu objaviti naknadno, u skladu s odredbom članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Člankom 5. Konačnog prijedloga Zakona propisano je stupanje na snagu Zakona o potvrđivanju ovoga Ugovora.